

Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd Hlutverk náttúruverndarnefnda

Árni Bragason

Nefndaskipan sveitarfélaga

- Þróunin hefur verið sú að nefndum hefur fækkað og verksvið þeirra aukist
- Svigrúm sveitarfélaga til að raða málefnum í nefndir er mikið sbr. 40, 41 og 44 gr. sveitarstjórnarlaga nr. 45/1998

Hætta á hagsmunaárekstrum

- 44. gr. sveitarstjórnarlaga heimilar sameiningu nefnda, sett til að taka af allan vafa um heimildina
- En vandamál, mismunandi nefndir hafa ólíkum hlutverkum að gegna bæði sem ráðgjafar sveitarstjórnar en einnig lögbundin hlutverk

Hlutverk náttúruverndarnefnda skv. 11. gr. náttúruverndarlaga

- að vera sveitarstjórn til ráðgjafar um náttúruverndarmál
  - stuðla að náttúruvernd, hver á sínu svæði, m.a. með fræðslu og umfjöllun um framkvæmdir sem líkleg er til þess að hafa áhrif á náttúruna
  - gera tillögur um úrbætur til sveitarstjórna og Umhverfisstofnunar
- ! Umhverfisstofnun og fulltrúar náttúruverndarnefnda skulu halda a.m.k. einn sameiginlegan fund á ári
- ! Nefndirnar skulu veita Umhverfisstofnun yfirlit yfir störf sín með skýrslu í lok hvers árs

Að vera sveitarstjórn til ráðgjafar

- Ráðgjafarhlutverk um náttúruverndar- og útivistarmál
- Mjög opið og gefur færi til sóknar!

Nálægðarsjónarmið

- Taka ákvarðanir eins nálægt vandanum og hægt er

Stuðla að náttúruvernd hver á sínu svæði

- Tillögur um friðlýsingar sbr. 55. gr. laganna eða stuðningur við útivistarsvæði sbr. 70. gr.
- Fræðsla til almennings, ferðamanna og skólabarna
- Virkt eftirlit með ástandi lands t.d fegrun nánasta umhverfis

Tillögur til úrbóta til sveitarstjórna og Umhverfisstofnunar

- Beinar tillögur til úrbóta
- Mikið svigrúm, þó þannig að fari ekki inn á valdsvið annarra nefnda á vegum sveitarstjórnar

Hlutverk náttúruverndarnefnda skv. öðrum ákvæðum náttúruverndarlaga

- 7. gr. UST er heimilt að fela nefndum almennt eftirlit með náttúru landsins með samningi
- 33. gr. Umsagnir vegna svæðis- og aðalskipulags
- 33. gr. Álit vegna mats á umhverfisáhrifum
- 37. gr. umsagnir áður en framkvæmda- og byggingarleyfi er veitt til framkvæmda sem hafa í för með sér röskun jarðmyndana og vistkerfa

Hlutverk náttúruverndarnefnda skv. öðrum ákvæðum náttúruverndarlaga

- **47. gr.** umsögn um framkvæmdarleyfi vegna efnistöku á landi, af eða úr hafsbotni innan netlaga
- **65. gr.** samráð við Umhverfisstofnun við gerð tillögu að náttúruverndaráætlunar
- **67. gr.** samráð við Umhverfisstofnun vegna undirbúnings og öflun gagna vegna viðbóta við náttúruminjaskrá og heildarútgáfu
- **70. gr.** stuðningur við útivist með því að halda opnum göngustígum, strandsvæðum til sjóbaða, vatnsbökkum, öðrum stígum o.s.frv.

Tengsl náttúrustofa og náttúruverndarnefnda

- Lög um Náttúrufraeðistofnun Íslands og náttúrustofur nr. 60/1992
- 11. gr c - að veita náttúruverndarnefndum á starfssvæði stofunnar upplýsingar og ráðgjöf á verk sviði stofunnar samkvæmt ákvörðun stjórnar náttúrustofu hverju sinni

Verkefni Umhverfisstofnunar

- Fræðsla og ráðgjöf fyrir almenning, fyrirtæki og stjórnvöld
- Eftirlit með atvinnurekstri og framkvæmdum
- Vöktun umhverfisgæða
- Gerð starfsleyfa
- Dýraverndarmál
- Umsagnir vegna skipulagsáætlana og mats á umhverfisáhrifum
- Hollustuhættir og öryggismál almennings
- Landvarsla, leyfisveitingar, umsjón og rekstur friðlýstra svæða
- Mat á verndargildi náttúru og skráning náttúruminja

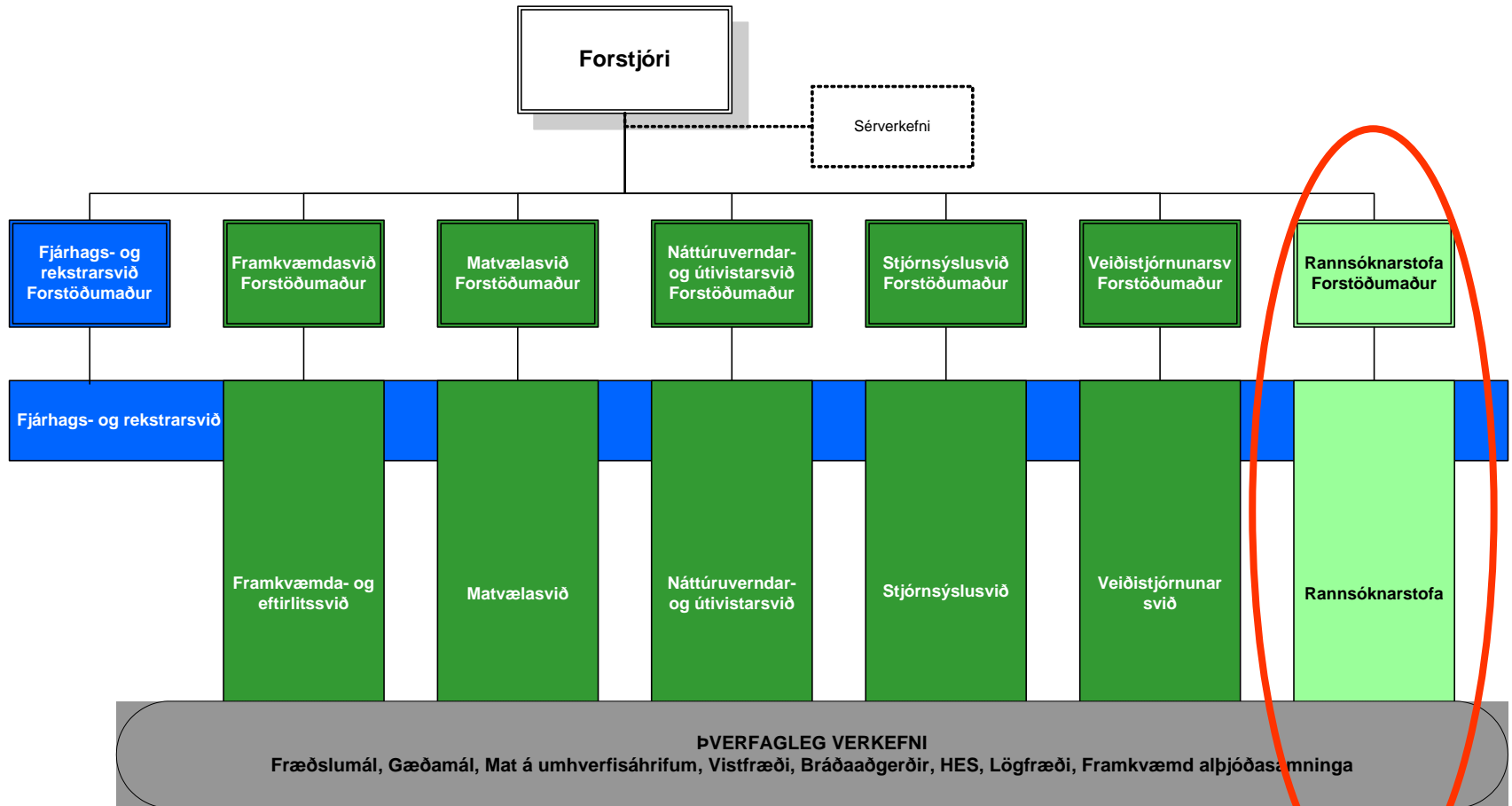

Verkefni Umhverfisstofnunar

- Stjórnun veiða á villtum fuglum og spendýrum
- Innflutningseftirlit
- Yfirumsjón og samræming heilbrigðiseftirlits
- Umhverfismerkingar
- Umsagnir um lög og reglugerðir
- Öryggi matvæla
- Örveru- og efnarannsóknir á vatni, matvælum, umhverfissýnum ofl.

Skipurit

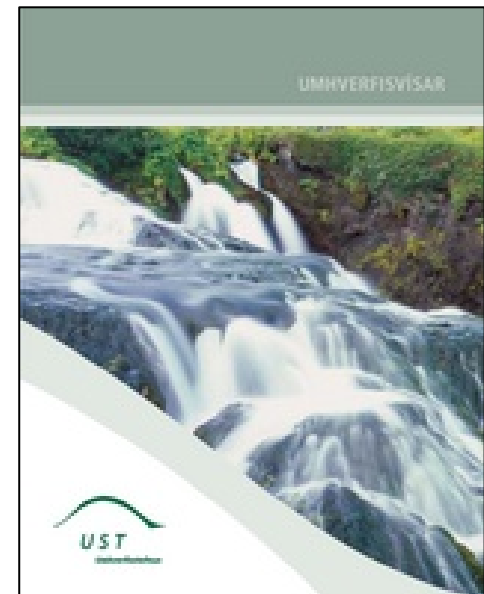

Starfsemi

Starfsmenn Umhverfisstofnunar eru 85 og starfa á 11 stöðum á landinu

Reykjavík

- Fjárhags- og rekstrarsvið
- Framkvæmda- og eftirlitssvið
- Matvælasvið
- Náttúruverndar- og útivistarsvið
- Rannsóknastofa
- Stjórnarsýslusvið

Starfsemi

Skrifstofa á Akureyri og Egilstöðum

- Veiðistjórnunarsvið stýrir málefnum er varða verndun og nýtingu villtra dýrastofna.

Þjóðgarðar

Skaftafell, Jökulsárgljúfur og Snæfellsjökull - alls 8 starfsmenn. Auk þess eru starfsmenn við Mývatn, á Höfn, á Kirkjubæjarklaustri og við Gullfoss.

Sumarstarfsmenn í þjóðgördum og á verndarsvæðum eru 44 og auk þess eru gerðir þjónustusamningar við fjölmarga aðila.

Framkvæmda- og eftirlitssvið

Meginverkefni:

- Hollustuhættir og öryggismál á almannafæri
- Norræna umhverfismerkið
- Eftirlit með starfsleyfisskyldum atvinnurekstri
  - Eftirlit með framkvæmdum
  - Loft- og vatnsgæðavöktun
  - Umsagnir um umhverfismat og skipulagsáætlanir

Veiðistjórnunarsvið

Meginverkefni:

- Skotvopna- og veiðinámskeið
- Veiðistjórnun
- Sala á hreindýraveiðileyfum og úthlutun hreindýraarðs til bænda
- Ráðgjöf til stjórnvalda, sveitarfélaga og almennings varðandi villt dýra
- Rannsóknir og fræðsla

Náttúruverndar- og útivistarsvið

Meginverkefni:

- Rekstur, umsjón og stjórnsýsla á friðlýstum svæðum
- Eftirlit með náttúru landsins
- Fræðsla
- Mat á verndargildi og undirbúningur friðlýsinga

Hlutverk náttúruverndarnefnda skv. öðrum ákvæðum náttúruverndarlaga

Friðlýsing / friðlýst svæði

30. gr. Umsjón falin öðrum

- Umhverfisstofnun getur falið einstaklingum eða lögaðilum umsjón og rekstur náttúruverndarsvæða að þjóðgörðunum undanskildum. Gera skal sérstakan samning um umsjón og rekstur svæðanna sem umhverfisráðherra staðfestir. ....
- Gert í flestum tilvikum þegar friðlýst er nú.
- Ráðgjafanefndir fyrir fjölmörg svæði

Friðlýst svæði á Íslandi í maí 2006

- Skýringar**
- Svæði friðlýst samkvæmt lögum um náttúruvernd:**
- Bjóðgarður
  - Friðland
  - Náttúruvætti
  - Búsvæði
  - Fólkvangur
- Svæði friðlýst samkvæmt öðrum lögum:**
- Bjóðgarður
  - Önnur svæði

Langisjór - mynd Snævarr Guðmundsson